

Journal of Structural and Construction Engineering

www.jsce.ir

Optimization of structure using hybrid Harris hawks and genetic algorithm

Abbas Khajeh¹, Alireza Kiani^{2*}, Mahmood Seraji³, Hadi Dashti⁴

- 1- Phd student, Civil Engineering Department, Islamic Azad university, Bushehr, Iran
- 2- Assistant Professor, Civil Engineering Department, Islamic Azad university, Bushehr, Iran
- 3- Assistant Professor, Civil Engineering Department, Islamic Azad university, Bushehr, Iran
- 4- Assistant Professor, Civil Engineering Department, Islamic Azad university, Bushehr, Iran

ABSTRACT

Today, due to existing economic issues, optimization and maximum use of materials are highly regarded. Due to the wide range of parameters, the use of mathematical methods is not logical. For this reason, metaheuristic methods have expanded. In the field of structures, weight optimization using various methods is of great interest. Due to the importance of truss, in this paper, the optimization of truss has been done using a hybrid algorithm of harris hawks and genetics. The harris hawks algorithm is one of the newest algorithms in the field of optimization, which is derived from the natural behavior of animals. In the harris hawks algorithm, the mutation process, which belongs to the genetic algorithm, is used. The optimization is constrained; therefore the constraints of stress and displacement have been selected. Four trusses, planer 10-bar truss, spatial 25- bar truss, spatial 72- bar space truss and planner 200 bar truss have been selected for optimization. The implementation of harris hawks algorithm has been done in MATLAB software. The results obtained from harris hawks-genetic algorithm are compared with other available sources. The study shows the acceptable performance of this hybrid algorithm for truss. The harris hawks-genetic hybrid algorithm has faster convergence speed.

ARTICLE INFO

Receive Date: 24 April 2022 Revise Date: 18 February 2023 Accept Date: 02 July 2022

Keywords:

optimization harris hawks genetic algorithm hybrid truss

All rights reserved to Iranian Society of Structural Engineering.

doi: https://doi.org/10.22065/jsce.2022.338161.2788

*Corresponding author: Alireza Kiani. Email address: a.kiani@iaubushehr.ac.ir

نشریه مهندسی سازه و ساخت (علمی – پژوهشی)

بهینهسازی سازهها با استفاده از الگوریتم ترکیبی شاهین هریس و ژنتیک

عباس خواجه ۱،علیرضاکیانی ۲*، محمود سراجی ۳، هادی دشتی ۴

۱ - دانشجوی دکتری، دانشکده مهندسی، دانشگاه آزاد اسلامی ، بوشهر، ایران ۲ - استادیار، دانشکده مهندسی، دانشگاه آزاد اسلامی ، بوشهر، ایران ۳ - استادیار، دانشکده مهندسی، دانشگاه آزاد اسلامی ، بوشهر، ایران ۴ - استادیار، دانشکده مهندسی، دانشگاه آزاد اسلامی ، بوشهر، ایران

چکیده

امروزه به دلیل مسائل اقتصادی موجود، بهینهسازی و استفاده حداکثری از مصالح به شدت مورد توجه میباشد. به دلیل گسترده بودن پارامترها استفاده از روشهای ریاضی منطقی و عقلانی نیست. به همین دلیل روشهای فرا ابتکاری گسترش یافتهاند. در زمینه سازهها نیز بهینهسازی وزن با استفاده از روشهای گوناگون علاقهمندان زیادی دارد. به دلیل اهمیت سازههای خرپایی در این مقاله بهینهسازی سازه های خرپایی شکل با استفاده از الگوریتم ترکیبی شاهین هریس و ژنتیک انجام شده است. الگوریتم شاهین هریس یکی از جدیدترین الگوریتمها در زمینه بهینهسازی میباشد که برگرفته از رفتار طبیعی حیوانات میباشد. در الگوریتم شاهین هریس از روند جهش که متعلق به الگوریتم ژنتیک میباشد استفاده شده است تا از به دام افتادن جوابها در بهینه محلی جلوگیری کند. بهینهسازی مورد نظر مقید میباشد به همین دلیل قیود مورد نظر تنش و جابجایی انتخاب شده است. قیدهای مورد نظر باعث میشوند که جوابهای بدست آمده در محدوده مجاز قرار گیرند و در صورتی که از حد مجاز تجاوز کنند جریمه شوند. چهار سازه خرپایی شکل، ۱۰ عضوی، ۲۵ عضوی، ۲۵ عضوی در ۲۵ عضوی برای بهینه سازی انتخاب شده است. پیاده کردن الگوریتم ترکیبی شاهین-ژنتیک در نرم افزار متلب انجام و ترکیبی شاهین-ژنتیک در نرم افزار متلب انجام و ترکیبی شاهین میباشد. همچنین این ترکیب ترکیبی شاهین-ژنتیک دارای سرعت همگرایی بیشتر و نیز جوابهای بهتر در مقایسه با الگوریتم شاهین میباشد. همچنین این ترکیب ترکیبی شاهین میباشد. همچنین این ترکیب دارای جوابهای بهتری در مقایسه با سایر الگوریتمها نیز میباشد.

كلمات كليدى: بهينه سازى، خريا، الگوريتم شاهين، وزن، الگوريتم تركيبي.

	شناسه دیجیتال:					سابقه مقاله:
	https://doi.org/10.22065/jsce.2022.338161.2788	چاپ	انتشار آنلاین	پذيرش	بازنگری	در يافت
doi:	10.22065/jsce.2022.338161.2788	14.7/.1/41	14.1/.4/11	14.1/.4/11	14.1/11/79	14.1/.7/.4
		ىندە مسئول:	*نویس			
			a.kiani@ia	ubushehr.ac.ir	ت الكترونيكى:	پس

۱- مقدمه

در سالهای گوناگون روشهای مختلفی برای بهینهسازی ابداع گردیده است. روشهای ریاضی امروزه به دلیل گسترده بودن پارامترها دیگر قابل استفاده نیستند به همین دلیل روشهای فرا ابتکاری مورد توجه قرار گرفتهاند. این الگوریتمها برای مسائل مختلف بهینهسازی مورد استفاده قرار گرفتهاند. Pierezan با استفاده از الگویتم گرگ کایوت بهینهسازی سازههای خرپایی را انجام داد [۱]. الگوریتم کایوت بر خلاف اکثر الگوریتمها دارای زیر جمعیت میباشد که این کار باعث بهبود عملکرد آن شده و دارای پارامترهای کمتری نیز می-باشد. مرتضوی در تحقیق خود به بررسی بهینهسازی سازههای خرپایی تحت قید فرکانس سازه پرداخته است [۲]. در این بررسی از الگوریتم تعاملی فازی بهره گرفته شده است. فرکانس طبیعی سازه به شکل و رفتار سازه بستگی دارد از این رو الگوریتم مورد استفاده نیز باید کارایی لازم را داشته باشد. با استفاده از روش مذکور سرعت بهینهسازی افزایش یافته و نتایج بدست آمده نیز قابل قبول میباشد. سنگتراش با استفاده از الگوریتم ترکیبی فیزیک و انفجار بزرگ-ادغام بزرگ بهینهسازی سازههای خرپایی را انجام داد [۳]. با استفاده از سازههای خرپایی روند بهینهسازی مورد بررسی قرار گرفت و نتایج بدست آمده حاکی از خوب بودن روند اجرای بهینهسازی میباشد. Heba با استفاده از الگوریتم چرخه آب سازههای خرپایی را بهینه کرد [۴]. الگوریتم چرخه آب یکی از الگوریتمهای جدید در زمینه بهینهسازی میباشد. با مقایسه نتایج بدست آمده این الگوریتم در مقایسه با الگوریتمهای مقایسه شده دارای نتایج خوبی میباشد. کاوه با استفاده از الگوریتم أموزش و یادگیری کوانتوم به بهینهسازی سازههای خرپایی اقدام نمود [۵]. در این بررسی تغییراتی در فرمول بندی روابط در جهت بهبود روند بهینهسازی و جلوگیری از به دام افتادن در بهینه محلی انجام شده است. نتایج بدست آمده نشان دهنده بهبود عملکرد روش پیشنهادی است. جاویدی بهینهسازی وزن و انرژی تخریب سازههای خرپایی شکل را با استفاده از الگوریتم کلاغ انجام داد [۶]. این الگوریتم در زمینه جستجو و بهره برداری دارای نتایج قابل قبولی میباشد. در این بررسی سه مثال خرپایی شکل مورد بررسی قرار گرفت. Kumar بهینهسازی چند هدفه سازههای خرپایی شکل را با استفاده از الگوریتم انتقال حرارت انجام داد [۷]. وزن سازه و جابجایی نقاط به عنوان تابع هدف در نظر گرفته شد. پنج سازه خرپایی برای انجام بهینهسازی انتخاب شد. Grzywiński با استفاده از الگوریتم آموزش و یادگیری، سازه را تحت قید فرکانس بهینهسازی کرد[۸]. تابع هدف در این بررسی وزن در نظر گرفته شد. دو سازه ۳۷ و ۷۲ عضوی برای مثالها استفاده شد. Serpik الگوریتم کاریابی را برای بهینهسازی سازههای فضاکار تحت قیدهایی مانند جابجایی و تنش به کاربرد [۹]. در این تحقیق وزن سازه به عنوان تابع هدف در نظر گرفته شد. Jawad از الگوریتم سنجاقک برای بهینهسازی طراحی سازههای خرپایی استفاده کرد [۱۰]. او در این بررسی با تغییراتی در الگوریتم آن را برای مسئله گسسته به کار برد و همچنین تغییرات در فرمولبندی باعث بهبود عملکرد این الگوریتم شد. پنج خرپا با پارامترهای گسسته در پژوهش استفاده شد. طلعت اهری الگوریتم ترکیبی آموزش- یادگیری و هارمونی را برای بهینهسازی سازههای خرپایی استفاده کرد [۱۱]. این الگوریتم دارای دو بخش میباشد. الگوریتم آموزش و یادگیری معمولا در بهینه محلی گیر میکند که برای جبران این نقیصه از ترکیب الگوریتم هارمونی استفاده شده است که در زمینه بررسی بهینههای محلی دارای نقطه قوت می باشد. همچنین از تابع جریمه نیز در فرمول بندی استفاده شده است. Yadav از الگوریتم ازدحام ذرات برای طراحی عملکردی بهینه سازههای خرپایی استفاده جست [۱۲]. خواص و ویژگیهای مواد مورد استفاده به صورت نامعین در نظر گرفته شد. طراحی به صورت معین و قطعی و به صورتی عملکردی انجام گرفت. از روش مونت کارلو نیز برای بدست آوردن احتمال خرابی بهره گرفته شد. کوشباقی با استفاده از الگوریتم چرخش خون مصنوعی به بهینهسازی سازههای خرپایی مبادرت ورزید [۱۳]. این الگوریتم دارای یک نقطه مرکزی در هر تولید جمعیت میباشد که این کار باعث افزایش سرعت بهینه سازی میشود. این الگوریتم دارای حافظه میباشد.

احتمال به دام افتادن در بهینه محلی برای الگوریتم شاهین هریس مانند بسیاری ازالگوریتمهای دیگر وجود دارد. به همین دلیل در مطالعه پیش رو از خاصیت ادغام الگوریتم ژنتیک در لابهلای الگوریتم شاهین استفاده شده است و الگوریتم ترکیبی شاهین-ژنتیک جهت بهینهسازی سازهها ارائه شد. تعداد ۴ مثال سازهای جهت بررسی عملکرد این الگوریتم در نظر گرفته شد. جهت مقید بودن بهینهسازی تعدادی قید در نظر گرفته شد که شامل تنش و جابجایی می باشد. کلیه عملیات بهینهسازی در نرم افزار متلب انجام شده است.

۲- الگوريتم شاهين هريس (HHO)

این الگوریتم بر اساس روش شکار شاهینها بنا شده و یک الگوریتم با پایه جمعیت میباشد [۱۴]. در این الگوریتم تعدادی از شاهینها با حمله به سمت طعمه او را از محل اختفای خود دور کرده و به نقطه خارج منتقل میکنند تا بتوانند آن را شکار کنند. در این روش شاهینها به صورت تصادفی در محلهایی فرود میآیند. این محلها میتواند در کنار شاهینهای دیگر باشد یا بالای سر طعمه. به همین دلیل یک عدد تصادفی به نام q تعریف میشود. این عدد بین صفر و یک میباشد. شکل ۱ نشان دهنده روند کلی شکار شاهین می-

$$X(t+1) = \begin{cases} X_{rand}(t) - r_1 | X_{rand}(t) - 2r_2 X(t) | & q \ge 0.5 \\ (X_{rabbit}(t) - X_m(t)) - r_3 (LB + r_4 (UB - LB)) & q < 0.5 \end{cases}$$
(1)

در رابطه بالا X(t+1) مکان شاهین در مرحله $X_{rabbit}(t)$ میباشد. $X_{rabbit}(t)$ مکان شاهین در مرحله $X_{rand}(t)$ میباشد. $X_{rand}(t)$ میباشد که در هر مرحله به روز رسانی می شوند. $X_{rand}(t)$ حد پایین و $X_{rand}(t)$ متوسط مکانها می باشد.

$$X_m(t) = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^{N} X_i(t)$$
 (Y)

در رابطه بالا $X_i(t)$ مكان شاهينها و N تعداد شاهينها در هر مرحله را نشان مي دهد.

شکار می تواند از یک مکان به یک مکان دیگر نقل مکان کند و این کار را می توان با انرژی نشان داد.

$$E = 2E_0(1 - \frac{t}{T}) \tag{(7)}$$

T تعداد کل تکرارها، E_0 یک عدد متغیر بین (۱-و۱) میباشد. زمانی که E_0 بین (۱-و۰) یعنی شکار خسته شده و زمانی که E_0 بین (۱و۰) یعنی شکار قدرتمند است. اگر E_0 اشاهین نواحی مختلف را جستجو می کند و اگر E_0 نواحی اطراف را بررسی می کند.

یک پارامتر به نام r تعریف می شود. این پارامتر شانس فرار طعمه را بیان می کند. 0.5 < r < 0.5 موفقیت فرار و 0.5 < r < 0.5 عدم موفقیت فرار. در اینجا 1 < r < 0.5 حالت پیش می آید:

 $r \ge 0.5$, $|E| \ge 0.5$ (1)

$$X(t+1) = \Delta X(t) - E|JX_{rabbit}(t) - X(t)|$$

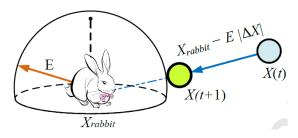
$$\Delta X(t) = X_{rabbit}(t) - X(t)$$
(5)

 $r \ge 0.5 \, {}_{9} \, |E| < 0.5 \, {}_{(Y)}$

$$X(t+1) = X_{rabbit}(t) - E|\Delta X(t)| \tag{(a)}$$

_

¹ Harris Hawks <u>Algorithm</u>

شكل ١: روند شكار شاهين

r < 0.5 , $|E| \ge 0.5$ (°

$$X(t+1) = \begin{cases} Y & \text{if } F(Y) < F(X(t)) \\ Z & \text{if } F(Z) < F(X(t)) \end{cases} \tag{9}$$

$$Y = X_{rabbit}(t) - E|JX_{rabbit}(t) - X(t)| \tag{Y}$$

$$Z = Y + S \times LF(D) \tag{(A)}$$

$$LF(X) = 0.01 \times \frac{u \times \sigma}{|v|^{\frac{1}{\beta}}}, \quad \sigma = \left(\frac{\Gamma(1+\beta) \times \sin(\frac{\pi\beta}{2})}{\Gamma(\frac{1+\beta}{2}) \times \beta \times 2^{(\frac{\beta-1}{2})}}\right)^{\frac{1}{\beta}}$$
(9)

در رابطه بالا D بعد مسئله، S بردار تصادفی با اندازه u ، l^*D و v عدد تصادفی بین صفر و یک و $\beta=1.5$ در نظر گرفته می شود. Γ نیز تابع گاما می باشد.

r < 0.5 $_{9}|E| < 0.5$ (4

$$X(t+1) = \begin{cases} Y & \text{if } F(Y) < F(X(t)) \\ Z & \text{if } F(Z) < F(X(t)) \end{cases} \tag{$1 \cdot $}$$

$$Y = X_{rabbit}(t) - E|JX_{rabbit}(t) - X_m(t)| \tag{11}$$

$$Z = Y + S \times LF(D) \tag{17}$$

٣ - روش انجام الگوريتم ژنتيک

الگوریتم ژنتیک روشی است برای بهینهسازی، که امروزه کاربرد زیادی پیدا کرده است. پیادهسازی الگوریتم ژنتیک، معمولا با تولید جمعیتی از کروموزومها (جمعیت اولیه از کروموزومها در الگوریتمهای ژنتیک، معمولا تصادفی تولید میشود و مقید به حد بالا و پایین متغیرهای مسأله هستند) آغاز میشود. در مرحله بعد، ساختارهای دادهای تولید شده (کروموزومها) ارزیابی میشوند و کروموزومهایی که به شکل بهتری میتوانند جواب بهینه مسأله مورد نظر (هدف) را نمایش دهند، شانس بیشتری برای تولید مثل نسبت به جوابهای ضعیف تر پیدا می کنند. به عبارت دیگر، فرصتهای تولید مثل بیشتری به این دسته از کروموزومها اختصاص داده می شود. میزان خوب بودن یک جواب، معمولا نسبت به جمعیت جوابهای کاندید فعلی سنجیده می شود.

اصول کاری الگوریتم ژنتیک، در ساختار الگوریتمی زیر نمایش داده شده است. مهمترین گام لازم برای پیادهسازی الگوریتم ژنتیک عبارتند از: تولید جمعیت (اولیه) از جوابهای یک مسأله، مشخص کردن تابع هدف و به کار گرفتن عملگرهای ژنتیک جهت ایجاد تغییرات در جمعیت جوابهای مسأله. اصول کاری الگوریتم ژنتیک عبارتست از:

- ۱- فرموله کردن جمعیت ابتدایی متشکل از جوابهای مسأله
- ۲- مقداردهی اولیه و تصادفی جمعیت ابتدایی متشکل از جوابهای مسأله
 - ٣- حلقه تكرار:
 - ۱-۳ ارزیابی تابع هدف مسأله
- ۳-۲- انجام عملیات روی جمعیت متشکل از جوابهای مسأله با استفاده از عملگرهای ژنتیک
 - (Reproduction) عملگر تولید
- ۳-۲-۲-عملگر ادغام (Crossover) : برای بازترکیب دو رشته یا کروموزوم استفاده می شود. این کار، با هدف تولید رشتهها یا کروموزومهای بهتر انجام می شود.
- ۳-۲-۳ عملگر جهش(Mutation) : در عملگر جهش، به شکل تصادفی، اطلاعات جدیدی به فرایند جستجو در الگوریتم ژنتیک اضافه میشود.
 - ۴- تا زمانی که: شرط توقف ارضا شود.

۴- روش انجام الگوريتم شاهين-ژنتيک۲

در روش ارائه شده ابتدا جمعیت اولیه تولید خواهد شد. برای جمعیت تولید شده تابع شایستگی که همان تابع هدف میباشد بدست میآید. سپس مقدار E بر اساس روابط موجود محاسبه میشود. در صورتی که E باشد از رابطه ۱ و در غیر این صورت بنا به اعداد بدست آمده یکی از چهار رابطه ۴، ۵، ۶ و ۱۰ مورد استفاده قرار می گیرد. به دلیل احتمال به دام افتادن در بهینه محلی از جهش در تولید مکانها استفاده می شود تا جستجوی فضا به خوبی انجام شود و نتایج بهتری بدست آید. جهش بدین معناست که یک ردیف از ماتریس مکان تولید شده به صورت تصادفی برگزیده شده و مقدار کمی از آن مکان تولید شده به صورت تصادفی برگزیده شده و مقدار کمی از آن کم یا به آن اضافه شود. رابطه ۱۳ نشان دهنده جهش میباشد.

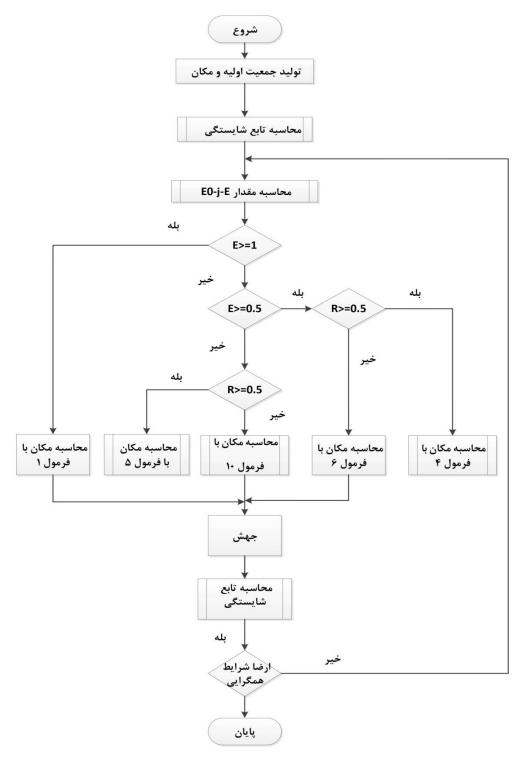
$$d = 0.012 \times rand(-1,1) \times (Ub_{j} - Lb_{j}) \quad j=1, \dots \text{ nvar}$$

$$(17)$$

در رابطه ۱۳ همان مقداری است که کم یا افزوده می شود، rand نشان دهنده یک عدد تصادفی، nvar تعداد متغییر، Ub کرانه بالا و Lb کرانه پایین را نشان می دهد.

در شكل ۲ روند كلى انجام اين الگوريتم پيشنهادى ارائه شده است.

² HHOGA (Harris Hawks Algorithm-Genetic Algorithm)

شكل ٢ : روند انجام الگوريتم تركيبي شاهين-ژنتيک

۵– مثال ها

در این بخش خرپای ۱۰ عضوی دو بعدی، ۲۵ عضوی سه بعدی، ۷۲ عضوی سه بعدی و ۲۰۰ عضوی دو بعدی مورد بررسی قرار گرفت. در کلیه مثالها هدف کمینه کردن تابع مورد نظر با در نظر گرفتن قیدهای اشاره شده میباشد. تعداد جمعیت ۱۰۰ و تعداد تکرار الگوریتم برای هر مثال ۳۰ مرتبه می باشد.

تنش و جابجایی به عنوان قید مطرح هستند[۱۵].

$$W(A) = \rho \sum_{i=1}^{10} A_i L_i \tag{14}$$

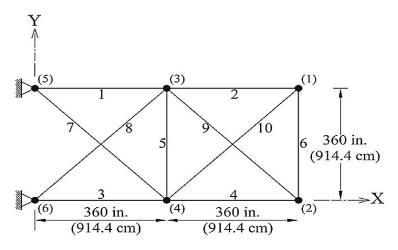
$$g_1(X) = \sigma(X) - \sigma_{allow} \le 0 \tag{10}$$

$$g_2(X) = \delta(X) - \delta_{max} \le 0 \tag{19}$$

 $\sigma(X)$ مساحت سطح مقطع و L طول میله میباشد. ρ وزن مخصوص، A مساحت سطح مقطع و $\sigma(X)$ میباشد. $\sigma(X)$ میباشد. $\sigma(X)$ میباشد.

۵-۱- خریای ۱۰ عضوی

در این مثال یک خرپای ۱۰ عضوی مورد بررسی قرار گرفته است. دو حالت بارگذاری برای این خرپا در نظر گرفته شده است که جزئیات آن در ادامه اشاره شده است. شکل ۳ خرپای ۱۰ عضوی مورد بررسی را نشان میدهد.

شکل۳: خریای ۱۰ عضوی

مدول الاستیسیته vindo pisito vindo vindo vindo pisito vindo vindo

	مساحت سطح مقطع (in²)							
HHOGA	ННО	GA	Pouriyanezhad [19]	Adil [18]	Kaveh [17]	<u>Varaee</u> [16]		
30.0125	33.7108	22.9515	30.5349	30.5383	30.5755	30.5069	A_1	
0.1	0.8885	11.2260	0.1	0.1	0.1	0.1	A_2	
23.3237	28.9112	24.7580	23.1893	23.1759	23.3368	23.302	A3	
15.2312	11.5140	11.2150	15.2035	15.2483	15.1497	15.165	A4	
0.1	0.1	3.7269	0.1	0.1	0.1	0.1	A5	
0.6178	0.8456	6.8478	0.5490	0.55377	0.5276	0.5436	A6	
7.8639	13.2334	15.7344	7.4613	7.45847	7.4458	7.4612	A7	
21.2118	17.6451	22.1557	21.0572	21.0269	20.9892	21.113	A8	
21.2899	21.8799	18.0295	21.5170	21.5223	21.5236	21.413	A9	
0.1	0.8601	13.8098	0.1	0.1	0.1	0.1	A10	
5060.01	5463.74	6456.17	5060.85	5060.85	5060.99	5060.99	Best weight(lb)	

5065.41

5.2797

جدول۱: نتایج خرپای ۱۰ عضوی برای حالت بارگذاری ۱

در جدول ۱ بهترین جواب الگوریتم ترکیبی شاهین-ژنتیک 0.889/10 بدست آمده است. که این نتیجه نشان دهنده برتری نسبی این روش در مقایسه با سایر روشهای مقایسه شده است. این روش باعث کاهش وزن تا حدود 1.99 درصد در مقایسه با منبع [11] میباشد که این منبع در مقایسه با دیگر منابع بهترین بود. در شکل 1.99 روند بهینه سازی خرپای 1.99 عضوی برای حالت بارگذاری اول ارائه شده است. در این شکل روند بهینه سازی توسط سه الگوریتم شاهین-ژنتیک (1.99) شاهین (1.99) و ژنتیک (1.99) ارائه شده است. این شکل نشان از سرعت بالای همگرایی الگوریتم ترکیبی میباشد.

5060.87

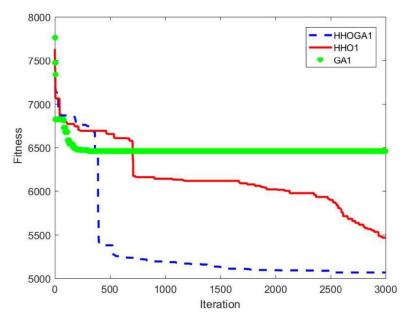
0.0215

5062.09

2.05

N/A

N/A

شکل٤: روند بهینه سازی خرپای ۱۰ عضوی(حالت ۱)

5061.46

0.436

5464.75

0.24

6456.17

1.235

Average

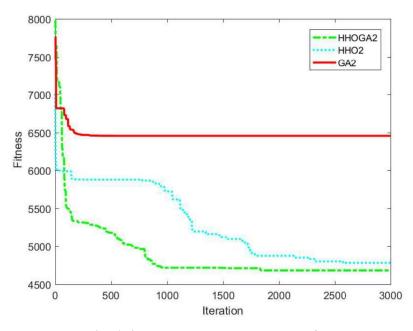
weight(lb)

std

(in^2) مساحت سطح مقطع							
HHOGA	ННО	GA	Jafari	Kaveh	Varaee	Talatahari	
HHUGA	нно	GA	[21]	[17]	[16]	[20]	
23.5941	22.4242	22.5886	23.6319	23.5804	23.5236	23.432	A_1
0.1	0.1	4.9043	0.1	0.1003	0.1	0.1	A_2
23.8473	21.8809	24.3591	25.3424	25.1582	25.2852	25.3718	A3
14.5624	11.8222	15.0091	14.5964	14.1801	14.3716	14.1360	A4
0.1	0.1	7.1656	0.1	0.1002	0.1	0.1	A5
1.8389	2.2627	12.3783	1.97690	1.9708	1.9697	1.9699	A6
12.9584	13.9816	17.1848	12.3446	12.4511	12.3917	12.4335	A7
13.7725	16.4233	19.9064	12.6697	12.9349	12.8332	13.0173	A8
19.8234	21.9957	21.8539	20.2586	20.3595	20.3288	20.2717	A9
0.1	0.1	5.6188	0.1	0.1001	0.1	0.1	A10
4676.05	4782.15	6397.66	4676.92	4677.31	4676.92	4677.26	Best weight(lb)
4679.46	4783.14	6397.66	4680.30	4679.06	4692.71	4681.45	Average weight(lb)
1 35	0.21	3 32e-14	3.82	2.07	45 7824	2 19	std

جدول۲: نتایج خرپای ۱۰ عضوی برای حالت بارگذاری ۲

با استفاده از جدول ۲ می توان دریافت که نتیجه حاصل شده از الگوریتم شاهین-ژنتیک برابر ۴۶۷۶ / ۴۶۷۶ می باشد این عدد در مقایسه با منبع [21] که کمترین وزن را دارد ۰/۰۱۸ درصد کاهش را نشان می دهد. در شکل ۵ روند بهینه سازی خرپای ۱۰ عضوی برای حالت بارگذاری ۲ برای سه الگوریتم GA ، HHOGA و HHO ارائه شده است.

شکل۵: روند بهینه سازی خرپای ۱۰ عضوی(حالت ۲)

شکل ۵ نشان دهنده سرعت بالای همگرایی الگوریتم ترکیبی در مقایسه بالا الگوریتم شاهین میباشد.

۵-۲- خریای ۲۵ عضوی سه بعدی

Psi در شکل 3 خرپای ۲۵ عضوی سه بعدی نمایش داده شده است. وزن مخصوص فولاد $^{\circ}$ المارو ضریب الاستیسیته برابر $^{\circ}$ در نظر گرفته شده است. کل اعضای این خرپا به $^{\circ}$ ۱۰ در نظر گرفته شده است. کیل اعضای این خرپا به $^{\circ}$ ۱۰ در نظر گرفته شده است.

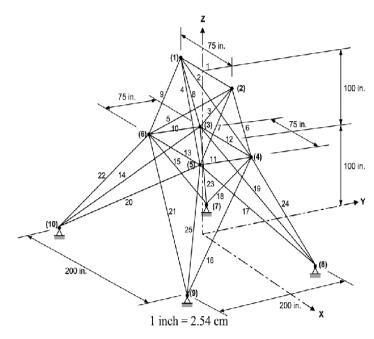
گروه تقسیم شده اند. دو نوع بارگذاری بر سازه اعمال شده است (جدول ۳). مقاطع از بازه ۰/۰۱ تا ۳/۴in² انتخاب شدهاند. تعداد تحلیلها ۳۰۰۰ میباشد. قید تنش و جابجایی برای این خرپا در جدول ۴ آورده شده است.

جدول ۳: بارگذاری مختلف برای خرپای ۲۵ عضوی

node	Case1			Case2		
	$F_x(kips)$	F _y (kips)	F _z (kips)	$F_x(kips)$	F _y (kips)	Fz(kips)
1	0	20	-5	1	10	-5
2	0	-20	-5	0	10	-5
3	0	0	0	0.5	0	0
6	0	0	0	0.5	0	0

جدول ٤: تنش مجاز برای خرپای ٢٥ عضوی

Element	group	Compressive stress limitations (ksi)	Tensile stress limitations (ksi)
1	A_1	35.092	40
2	A_2 - A_5	11.590	40
3	A_{6} - A_{9}	17.305	40
4	A_{10} - A_{11}	35.092	40
5	A_{12} - A_{13}	35.092	40
6	A_{14} - A_{17}	6.759	40
7	A_{18} - A_{21}	6.959	4.
8	A_{22} - A_{25}	11.082	۴.

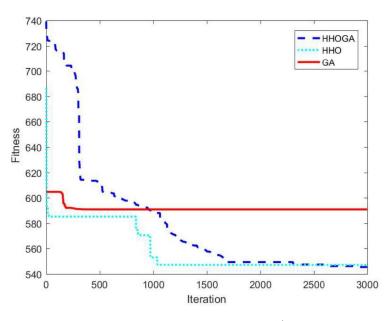

شکل ٦: خرپای ٢٥ عضوی سه بعدی

	مساحت سطح مقطع('in²)							
HHOGA	ННО	GA	Pouriyanezha d [19]	Adil [18]	Dhiman [23]	Kaveh [22]		
0.1	0.1	1.7516	0.0100	0.0100	0.01	0.0124	A_1	
1.8251	2.1293	1.9100	1.9903	1.9825	2.007	1.9624	A_2 - A_5	
3.1239	2.7316	2.9020	2.9881	3.0004	3.001	3.0204	$A_{6}-A_{9}$	
0.1	0.1	0.1364	0.1	0.0100	0.01	0.0266	A_{10} - A_{11}	
0.1	0.1	0.3152	0.1	0.0100	0.01	0.0109	A_{12} - A_{13}	
0.5614	0.7082	1.0640	0.6857	0.6832	0.661	0.6841	A_{14} - A_{17}	
1.717	1.7095	2.0526	1.6764	1.6775	1.620	1.6862	A_{18} - A_{21}	
2.7643	2.6919	2.2747	2.6613	2.6610	2.668	2.6526	A_{22} - A_{25}	
544.13	546.16	590.85	545.163	545.163	544.92	545.481	Best weight(lb)	
545.40	547.11	590.85	545.910	545.165	545.13	549.674	Average weight(lb)	
0.29	0.521	2.07e-14	1.0893	0.00162	0.401	2.8113	Std	

جدول٥: نتایج خرپای ۲۵ عضوی

جدول ۵ نشان دهنده جواب ۵۴۴/۱۳ *lb* برای الگوریم ترکیبی شاهین-ژنتیک میباشد که در مقایسه با سایر روشها کاهش وزن را نشان میدهد این کاهش در مقایسه با روش[23] ۱/۱۴ درصد کاهش وزن را ارائه میدهد. شکل ۷ نشان دهنده روند بهینهسازی خرپای ۲۵ عضوی برای الگوریتم GA ، HHOGA و HHO میباشد. با مشاهده شکل ۷ میتوان دریافت که سرعت همگرایی الگوریتم شاهین تركيبي بهبود يافته است.

شکل۷: روند بهینه سازی خرپای ۲۵ عضوی

۵-۳- خرپای ۷۲ عضوی سه بعدی

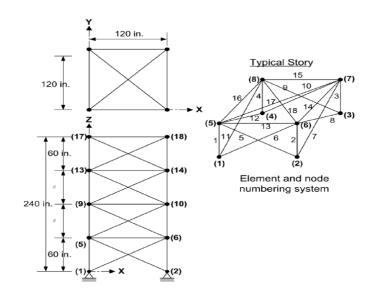
شکل این خرپا در تصویر ۸ قابل مشاهده است. وزن مخصوص فولاد ۱b/in³ ۰/۱ و ضریب الاستیسیته برابر ۱۰^۷ psi در نظر گرفته شده است. حداکثر تنش مجاز ۲۵ ksi برای کشش و فشار و جابجایی ۲۵ ۱۲/۰انتخاب شده است. حداقل مساحت مقطع ۰/۱ in² می باشد. بارگذاریهای مختلف انجام شده در جدول ۶ ارائه شده است. جدول ۷ نیز گروه بندی مقاطع را نشان میدهد. تعداد تحلیلهای انجام شده برای این مثال ۲۰۰۰ میباشد.

جدول ٦: بارگذاری مختلف برای خرپای ۷۲ عضوی

node	Case1			Case2		
	F _x (kips)	F _y (kips)	Fz(kips)	$F_x(kips)$	F _y (kips)	Fz(kips)
17	5	5	-5	0	0	-5
18	0	0	0	0	0	-5
19	0	0	0	0	0	-5
20	0	0	0	0	0	-5

جدول۷: گروه بندی مقاطع خرپای ۷۲ عضوی

group	element	group	element
1	A ₁ -A ₄	9	A ₃₇ -A ₄₀
2	A_5-A_{12}	10	A_{41} - A_{48}
3	A_{13} - A_{16}	11	A_{49} - A_{52}
4	A ₁₇ -A ₁₈	12	A_{53} - A_{54}
5	A_{19} - A_{22}	13	A ₅₅ -A ₅₈
6	A ₂₃ -A ₃₀	14	A59-A66
7	A ₃₁ -A ₃₄	15	A ₆₇ -A ₇₀
8	A ₃₅ -A ₃₆	16	A ₇₁ -A ₇₂

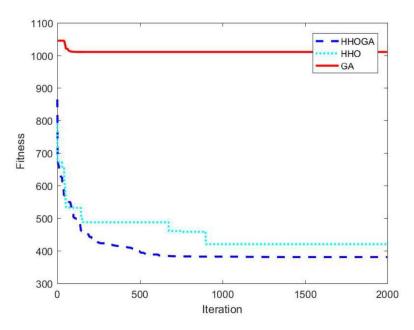

شکل ۸: خرپای ۷۲ عضوی سه بعدی

جدول۸: نتایج خرپای ۷۲ عضوی

			ماحت سطح مقطع(in ²)	مس			متغير
HHOGA	ННО	GA	Pouriyanezha d [19]	Adil [18]	Kaveh [6]	Kaveh [22]	
1.7927	1.3536	3.1909	1.9297	1.88468	1.8910	1.8585	A_1
0.5239	0.5107	0.9022	0.5089	0.51372	0.5131	0.5021	\mathbf{A}_2
0.1	0.1534	0.3211	0.1	0.1	0.1	0.1002	A_3
0.1	0.1798	0.4147	0.1	0.1	0.1	0.1	A_4
1.3307	1.9478	3.2268	1.2467	1.27107	1.2697	1.3011	A_5
0.5217	0.5925	0.3377	0.5127	0.51080	0.5097	0.5151	A_6
0.1	0.1	1.5613	0.1	0.1	0.1	0.1	A_7
0.1	0.1805	0.1906	0.1	0.1	0.1	0.1001	A_8
0.5267	0.429	1.6004	0.5297	0.52589	0.5201	0.5311	A_9
0.5112	0.5840	0.8981	0.5172	0.51627	0.5175	0.5122	A_{10}
0.1	0.1	1.5438	0.1	0.1	0.1	0.1008	A_{11}
0.1	0.6109	2.2114	0.1	0.1	0.1	0.1030	A_{12}
0.1479	0.1440	1.3315	0.1564	0.15647	0.1566	0.1560	A_{13}
0.5524	0.6557	1.0756	0.5439	0.54479	0.5457	0.5472	A_{14}
0.4102	0.3395	1.5627	0.4105	0.41210	0.4107	0.4202	A_{15}
0.5204	0.2729	3.1425	0.5624	0.56840	0.5679	0.5793	A_{16}
379.16	420.00	1011.05	379.65	379.61	379.56	379.76	Best weight(lb)
379.98	421.02	1011.05	380.29	379.62	379.67	380.68	Average weight(lb)
0.4680	0.356	2.54e-14	0.5243	0.0038	0.127	0.7315	Std

جدول ۸ نشان می دهد که جواب الگوریتم شاهین -ژنتیک برای خرپای 7۷ عضوی برابر با 7۷۹/۱۶ می باشد که در مقایسه با سایر روشها تا حدودی وزن کاهش یافته است این کاهش وزن در مقایسه با کمترین وزن 1۰ درصد کاهش را نشان می دهد. شکل ۹ به خوبی نشان دهنده روند بهینه سازی خرپای 1۷۲ عضوی برای الگوریتم 14 بالاست. 14 بالاست. 15 می باشد. در این شکل به خوبی می توان مشاهده کرد که سرعت همگرایی در الگوریتم 14 بالاست.

شکل ۹: روند بهینه سازی خرپای ۷۲ عضوی

۵-۴- خرپای ۲۰۰ عضوی دو بعدی

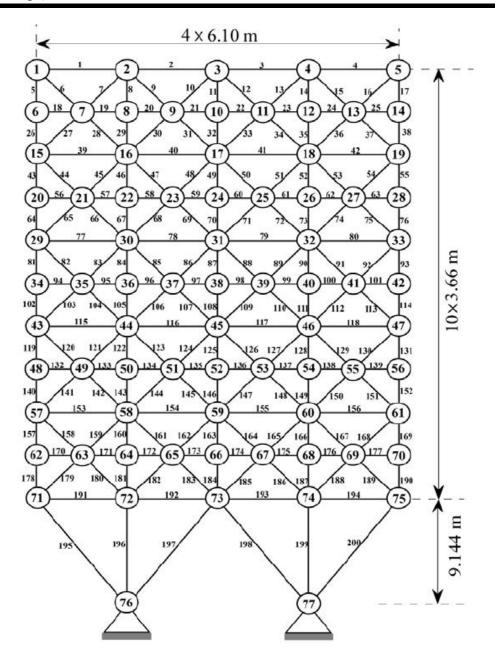
ابعاد خرپای ۲۰۰ عضوی در شکل ۱۰ نشان داده شده است. ضریب ارتجاعی و وزن مخصوص برای این شکل برابر psi برابر psi برابر ۱۰^۷ psi محدودیت تنش نیز در نظر گرفته نشده است. حداقل مقدار سطح ۱۰/۲۳۷ اله/۲۳۷ میباشد. حداکثر تنش در نظر گرفته شده برابر ۱۰۸ میباشد. حداکثر تنش در نظر گرفته شده است. مطابق با جدول ۹ سه نوع بارگذاری بر سازه اعمال شده و مقاطع به ۲۹ بخش تقسیم شدهاند. ۲۰۰۰ بار تحلیل برای هر بار جواب اعمال شده است.

جدول ۹: بارهای مختلف خرپای ۲۰۰ عضوی

node	Case1	Case2	Case3
Load(lb)	1000	10000	
Direction	X	Y	
Nodes	1,6,15,20,29,34,43,	1-6,8,10,12,14-20,22,24,26,	Load cases 1 and 2
	48,57,62,71	28-34, 36,38,40, 42-48,50, 52,54,56- 62,	acting simultaneously
		64,66,68,70-75	

جدول ۱۰ : گروه بندی مقاطع خرپای ۲۰۰ عضوی

Group	Member number	Group	Member number
A1	1, 2, 3,4	A16	82, 83, 85, 86, 88, 89, 91, 92, 103,104, 106, 107, 109, 110, 112, 113
A2	5, 8, 11, 14, 17	A17	115, 116, 117, 118
A3	19, 20, 21, 22, 23, 24	A18	119, 122, 125, 128, 131
A4	25, 56, 63, 94, 101, 132, 139, 170, 177	A19	133, 134, 135, 136, 137, 138
A5	26, 29, 32, 35, 38	A20	140, 143, 146, 149, 152
A6	6, 7, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 27, 28, 30, 31, 33, 34, 36, 37	A21	120, 121, 123, 124, 126, 127, 129, 130, 141, 142, 144, 145, 147, 148, 150, 151
A7	39, 40, 41, 42	A22	153, 154, 155, 156
A8	43, 46, 49, 52, 55	A23	157, 160, 163, 166, 169
A9	57, 58, 59, 60, 61, 62	A24	171, 172, 173, 174, 175, 176
A10	64, 67, 70, 73, 76	A25	178, 181, 184, 187, 190
A11	44, 45, 47, 48, 50, 51, 53, 54, 65, 66, 68, 69, 71, 72, 74, 75	A26	158, 159, 161, 162, 164, 165, 167, 168, 179, 180, 182, 183, 185, 186, 188, 189
A12	77, 78, 79, 80	A27	191, 192, 193, 194
A13	81, 84, 87, 90, 93	A28	195, 197, 198, 200
A14	95, 96, 97, 98, 99, 100	A29	196,199
A15	102, 105, 108, 111, 114		

شکل ۱۰ : خرپای ۲۰۰ عضوی دو بعدی

۲۰۰ عضوی	خرپای	: نتايج	جدول ۱۱
----------	-------	---------	---------

مقدار مساحت بهينه مقاطع('in')							متغيرها
HHOGA	ННО	GA	Kaveh [22]	Degertekin [24]	Adil [18]	Pouriyanezha d [19]	
0.487	11.5191	0.2451	0.1024	0.147258	0.144758	0.1471	A1
0.9224	1.4260	0.9135	0.9654	0.940434	0.943058	0.9399	A2
0.1	0.9944	0.1105	0.1391	0.100109	0.101225	0.1000	A3
0.1	4.1363	0.1243	0.1741	0.100098	0.100001	0.1	A4
1.897	3.2044	1.3610	1.9613	1.941704	1.943059	1.9399	A5
0.3884	5.9409	0.4524	0.2899	0.296783	0.296271	0.2965	A6
0.1	0.9317	0.1203	0.1294	0.100096	0.103267	0.1000	A7
3.0238	3.6499	3.5358	3.1511	3.106749	3.114355	3.1049	A8
0.1734	1.9094	0.2185	0.1251	0.100095	0.102462	0.1000	A9
4.2031	3.9358	3.8623	4.0627	4.108109	4.114354	4.1049	A10
0.4331	0.8594	0.5362	0.4131	0.403975	0.400374	0.4037	A11
0.3992	1.6149	0.3891	0.4043	0.193079	0.113995	0.1906	A12
5.5034	13.3499	5.5323	5.3357	5.434236	5.388609	5.4298	A13
0.1	2.8119	0.1350	0.2632	0.100095	0.100012	0.1006	A14
6.6031	6.3849	6.8578	6.3226	6.434203	6.388601	6.4298	A15
0.5603	1.6907	0.8587	0.7972	0.575306	0.533194	0.5739	A16
0.2531	1.4669	0.2871	0.1791	0.135485	0.394526	0.1332	A17
7.9132	5.3782	7.9687	8.1268	7.980200	7.941942	7.9744	A18
0.1982	2.2753	0.3873	0.1141	0.100157	0.100949	0.1000	A19
9.9021	6.2781	9.9240	9.1337	8.980345	8.941920	8.9744	A20
0.9624	4.2669	0.9862	0.8000	0.709002	0.834785	0.7064	A21
0.7832	9.4266	0.9677	0.2487	0.437247	0.151136	0.4339	A22
10.6972	10.1191	13.9564	11.2008	10.89123	10.94004	10.8790	A23
0.1	11.0087	0.1397	0.1136	0.100150	0.100028	0.1	A24
12.8991	14.5686	12.557	12.1703	11.89141	11.94004	11.8790	A25
1.1068	3.4915	2.9688	0.9947	1.049144	0.897270	1.0453	A26
6.8321	4.0494	7.9934	6.3377	6.610648	6.848813	6.6300	A27
10.9687	14.8294	9/9642	10.5338	10.77913	10.88481	10.7827	A28
12.9971	14.8329	15/9868	14.0917	13.87830	13.74952	13.8691	A29
25436.83	49343.06	28580/32	25771.77	25463.53	25453.77	25448.88	Best weight(lb)
25486.33	49343.11	28583/49	26699.19	25477.47	25455.67	25531.69	Average weight(lb)
17.32	20.15	4/12	410.401	24.12	2.337	42.1634	Std

مطابق با جدول ۱۱ نتیجه الگوریتم شاهین-ژنتیک برابر ۲۵۴۳۶/۸۳ این وزن در مقایسه با کمترین وزن ۱۰ درصد افزایش وزن دارد. وزن بدست آمده در این بررسی در رده اول کمترین وزنها را دارد. که نشان دهنده برتری نسبی این روش در مقایسه با سایر روشها می باشد.

۶– نتیجه گیری

در این تحقیق بهینهسازی سازههای خرپایی شکل با استفاده از الگوریتم ترکیبی شاهین هریس-ژنتیک انجام شد. الگوریتم شاهین هریس به دام شاهین هریس یکی از الگوریتمهای جدید و برگرفته از رفتار طبیعی حیوانات میباشد. یکی از مشکلات الگوریتم شاهین هریس به دام افتادن در بهینه محلی میباشد. به همین دلیل در این تحقیق از بخش ادغام الگوریتم ژنتیک جهت عدم گیر کردن در بهینه محلی استفاده شد. تعداد ۴ مثال، خرپای ۱۰ عضوی دو بعدی، ۲۵ عضوی سه بعدی، ۷۲ عضوی سه بعدی و ۲۰۰ عضوی دو بعدی در این بررسی مورد توجه قرار گرفت و نتایج بدست آمد. قیدهای تنش و جابجایی برای مقید بودن مسئله مورد استفاده قرار گرفت. با انجام بهینهسازی خرپاهای مورد نظر توسط الگوریتم شاهین هریس مشاهده شد که این الگوریتم در بهینهسازی این نوع سازهها دچار مشکل میباشد. به همین دلیل با ترکیب این الگوریتم با الگوریتم ژنتیک در جهت بهبود نتایج اقدام شد. نتایج بدست آمده برای الگوریتم ترکیبی ارائه شده به شرح زیر میباشد:

۱. بهترین جواب الگوریتم ترکیبی شاهین هریس-ژنتیک در خرپای ۱۰ عضوی (حالت ۱) ۵۰۶۰/۰۱ بدست آمده است. این روش باعث کاهش وزن تا ۲/۰۱۶ درصد شده است.

14.

۲. الگوریتم ترکیبی شاهین هریس-ژنتیک در خرپای ۱۰ عضوی (حالت۲) وزن را ۴۶۷۶/۰۵ اله کرده که کاهش وزن را ۱۸ ۴۶۷۶/۰۵ ارائه کرده که کاهش وزن را ۰/۰۱۸ درصد نشان می دهد.

- ۳. کمترین جواب الگوریتم ترکیبی شاهین هریس-ژنتیک در خرپای ۲۵ عضوی 4 ff/17 بدست آمده است. این روش باعث کاهش وزن تا 1/0 درصد شده است.
 - ۴. بهترین جواب روش ارائه شده در خرپای ۷۲ عضوی برابر lb ۳۷۹/۱۶ میباشد که کاهش $\cdot/1$ درصد را نشان میدهد.
- ۵. کمترین وزن روش ارائه شده در خرپای ۲۰۰ عضوی ۲۵۴۳۶/۸۳ اله ۲۵۴۳۶/۸۳ میباشد. حدود ۰/۰۵ درصد کاهش وزن را نشان می-دهد.

با استفاده از نتایج ارائه شده می توان دریافت که این ترکیب باعث افزایش سرعت همگرایی و نیز بهینه تر شدن جوابهای بدست آمده می شود.

مراجع

- [1] J. Pierezan, L. dos Santos Coelho, V. Cocco Mariani, E. Hochsteiner de Vasconcelos Segundo, and D. Prayogo,(2021) "Chaotic coyote algorithm applied to truss optimization problems," *Comput. Struct.*, vol. 242, p. 106353.
- [2] A. Mortazavi, (2021) "Size and layout optimization of truss structures with dynamic constraints using the interactive fuzzy search algorithm," *Eng. Optim.*, vol. 53, no. 3, pp. 369–391.
- [3] B. H. Sangtarash, M. R. Ghasemi, H. Ghohani Arab, and M. R. Sohrabi,(2021) "HYBRID ARTIFICIAL PHYSICS OPTIMIZATION AND BIG BANG-BIG CRUNCH ALGORITHM (HPBA) FOR SIZE OPTIMIZATION OF TRUSS STRUCTURES TT -," *IUST*, vol. 11, no. 1, pp. 55–73.
- [4] H. F. Eid, L. Garcia-Hernandez, and A. Abraham, (2021) "Spiral water cycle algorithm for solving multi-objective optimization and truss optimization problems," *Eng. Comput.*
- [5] A. Kaveh, M. Kamalinejad, K. Biabani Hamedani, and H. Arzani,(2021) "Quantum Teaching-Learning-Based Optimization algorithm for sizing optimization of skeletal structures with discrete variables," *Structures*, vol. 32, pp. 1798–1819.
- [6] A. Kaveh, R. Mahdipour Moghanni, and S. M. Javadi,(2019) "Optimum design of large steel skeletal structures using chaotic firefly optimization algorithm based on the Gaussian map," *Struct. Multidiscip. Optim.*, vol. 60, no. 3, pp. 879–894.
- [7] S. Kumar, G. G. Tejani, N. Pholdee, and S. Bureerat, (2020) "Multi-objective modified heat transfer search for truss optimization," *Eng. Comput.*
- [8] M. Grzywiński, J. Selejdak, and T. Dede,(2020) "Truss optimization with frequency constraints based on TLBO algorithm,".
- [9] I. Serpik, (2021)"Job Search Inspired Optimization of Space Steel Frames with Overall Stability Constraints,", pp. 418–425.
- [10] F. K. J. Jawad, M. Mahmood, D. Wang, O. AL-Azzawi, and A. AL-JAMELY,(2021) "Heuristic dragonfly algorithm for optimal design of truss structures with discrete variables," *Structures*, vol. 29, pp. 843–862.
- [11] S. Talatahari, V. Goodarzimehr, and N. Taghizadieh,(2020) "Hybrid Teaching-Learning-Based Optimization and Harmony Search for Optimum Design of Space Trusses," *J. Optim. Ind. Eng.*, vol. 13, no. 1, pp. 177–194.
- [12] R. Yadav and R. Ganguli, (2020), "Reliability based and robust design optimization of truss and composite plate using particle swarm optimization," *Mech. Adv. Mater. Struct.*, pp. 1–11.
- [13] M. Kooshkbaghi and A. Kaveh, (2020), "Sizing Optimization of Truss Structures with Continuous Variables by Artificial Coronary Circulation System Algorithm," *Iran. J. Sci. Technol. Trans. Civ. Eng.*, vol. 44, no. 1, pp. 1–20.
- [14] A. A. Heidari, S. Mirjalili, H. Faris, I. Aljarah, M. Mafarja, and H. Chen, (2019), "Harris hawks optimization: Algorithm and applications," *Futur. Gener. Comput. Syst.*, vol. 97, pp. 849–872.
- T. Yokota, T. Taguchi, and M. Gen,(1998), "A solution method for optimal weight design problem of 10 bar truss using genetic algorithms," *Comput. Ind. Eng.*, vol. 35, no. 1–2, pp. 367–372.
- [16] H. Varaee and M. R. Ghasemi,(2017), "Engineering optimization based on ideal gas molecular movement algorithm," *Eng. Comput.*, vol. 33, no. 1, pp. 71–93.
- [17] A. Kaveh and T. Bakhshpoori,(2016), "A new metaheuristic for continuous structural optimization: water evaporation optimization," *Struct. Multidiscip. Optim.*, vol. 54, no. 1, pp. 23–43.

[18] B. Adil and B. Cengiz, (2020), "Optimal design of truss structures using weighted superposition attraction algorithm," *Eng. Comput.*, vol. 36, no. 3, pp. 965–979.

- [19] E. Pouriyanezhad, H. Rahami, and S. M. Mirhosseini, (2021), "Truss optimization using eigenvectors of the covariance matrix," *Eng. Comput.*, vol. 37, no. 3, pp. 2207–2224.
- [20] S. Talatahari, M. Kheirollahi, C. Farahmandpour, and A. H. Gandomi, (2013), "A multi-stage particle swarm for optimum design of truss structures," *Neural Comput. Appl.*, vol. 23, no. 5, pp. 1297–1309.
- [21] M. Jafari, E. Salajegheh, and J. Salajegheh, (2019), "An efficient hybrid of elephant herding optimization and cultural algorithm for optimal design of trusses," *Eng. Comput.*, vol. 35, no. 3, pp. 781–801.
- [22] A. Kaveh and P. Zakian, (2018), "Improved GWO algorithm for optimal design of truss structures," *Eng. Comput.*, vol. 34, no. 4, pp. 685–707.
- [23] G. Dhiman, (2021), "ESA: a hybrid bio-inspired metaheuristic optimization approach for engineering problems," *Eng. Comput.*, vol. 37, no. 1, pp. 323–353.
- [24] S. O. Degertekin, L. Lamberti, and I. B. Ugur, (2018), "Sizing, layout and topology design optimization of truss structures using the Jaya algorithm," *Appl. Soft Comput.*, vol. 70, pp. 903–928.